

การพัฒนาแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
Development of Promote Reading Habit Model for Early Childhood
by Parent's Involvement

ศุภสิริ ขามช่วง¹
ชวลิต ชูกำแพง²
มนตรี วงษ์สะพาน³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) สร้างรูปแบบ 3) ทดลองใช้รูปแบบและ 4) ประเมินและปรับปรุงรูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 10 ครอบครัว ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ 1) ผู้ปกครองจากแต่ละอาชีพยินดีและสมัครใจเข้าร่วมการ วิจัยในครั้งนี้ 2) ผู้ปกครองสำเร็จการศึกษาอย่างต่ำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถอ่านและเขียนหนังสือภาษาไทย ได้ และ 3) ครอบครัวมีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบการพัฒนาตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการวิจัย เป็นเวลา 10 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ 1) คู่มือการจัดกิจกรรมตามรูปแบบส่งเสริม นิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 2) แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 3) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มผู้ปกครอง 4) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญถึงแนวทางการ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็กปฐมวัย 5) แบบประเมินนิสัยรักการอ่านของเด็กปฐมวัย 6) แบบสัมภาษณ์ความ พึงพอใจของผู้ปกครองในการใช้รูปแบบ ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. พ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นบุคคลที่เด็กรักและ คำนึง การส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านจะต้องได้รับการปลูกฝังมาแต่เยาว์วัยจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็ก ทั้งที่บ้านและโรงเรียน จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน 2. รูปแบบที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้อง และเหมาะสมตามหลักการพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการ ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐาน 3) วัตถุประสงค์ 4) กระบวนการจัดกิจกรรม 5) บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง 6) การประเมินความสำเร็จ มีการนำรูปแบบไปใช้โดยกระบวนการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย 3 ชั้น คือ ชั้น H (Harmony) ครอบครัวอ่อนรักสามัคคี ชั้น U (Utility) มีบรรยากาศน่าสนใจ ชั้น G (Grow) ปลูกบ้นนิสัยรักการอ่าน 3. เด็กมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมการอ่านที่สูงขึ้นจากเมื่อเริ่มต้นจนเสร็จสิ้น การทดลองใช้รูปแบบ ผลการเปรียบเทียบคะแนนความก้าวหน้าระดับพฤติกรรมการอ่านของเด็กปฐมวัยเมื่อ เริ่มการทดลองในสัปดาห์ที่ 1 สัปดาห์ที่ 4 สัปดาห์ที่ 7 สัปดาห์ที่ 10 มีแนวโน้มสูงขึ้นและเด็กแสดงพฤติกรรมการ อ่านตามตัวบ่งชี้การมีนิสัยรักการอ่าน ในระดับเป็นประจำ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการใช้รูปแบบใน ครั้งนี้ 4. รูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีความสมบูรณ์ขึ้น ภายหลังการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

คำสำคัญ : นิสัยรักการอ่าน, การส่งเสริมการอ่าน, การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

¹ นิสิตระดับศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบัณฑิตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้อ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² รองศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study and survey fundamental data 2) construct model 3) study effective model 4) to evaluation and revising of promote reading habit model for early childhood by parent's involvement. The samples consisted of 10 early childhood parents' at Wapipathum Kindergarten School under Educational Service Area Office 2, who voluntary to join the study. They are ready to join develop promoting reading habit by parent's involvement model for 10 weeks. The instruments were 1) the handbook of promote reading habit model for early childhood by parent's involvement. 2) the in-depth interview for parents to ask about the best way to support their children's reading habit. 3) the conversation recording focus group of the parents 4) the in-depth interview for experts to give promoting reading habit by parent's involvement 5) rating scale for checking reading habit 6) the unstructured interview for ask parent's satisfied to promote reading habit model. The results found that : 1) Parents are important models for reading family. Because children like to imitate adults, especially person whom kids loved and familiar. To encourage children have reading habit must be cultivated from an early age by participation from all sectors. In addition, base-on the important theory ; Maslow's Theory, The Expects Vroom Theory, Social Learning Theory, Mirror Neuron Theory, Motivation Theory and Reinforce Theory. 2) The prototype model composed of six elements ; background and significance, principles and theory of model, objectives of model, steps for providing of promote reading habit, role of person involve, and Evaluating Success. There were 3 steps for parents to provide promote reading habit activities ; step H (Harmony) step U (Utility) step G (Grow). 2) The children were on average higher levels of reading habit from the start, trend to be higher was check at the week 1,4,7,10. Furthermore, they had showed the reading habit in frequently level. And parents were satisfied to use this reading habit model. 3) the completely form had revised by the experts.

Key words : habit reading, the promote reading, Parent's Involvement.

บทนำ

การอ่านถือเป็นเครื่องมือทางวัฒนธรรมที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างมากต่อการสร้างความสำเร็จในการศึกษา การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตประจำวัน การอ่านที่มีประสิทธิผลจะเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่เป้าหมายในการเรียนและเป็นปัจจัยหลักที่จำเป็นในการเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น (Monique Se'ne'chal ; & Luara Young. 2008 : 897) การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตของคนในยุคปัจจุบันยิ่งกว่ายุคที่ผ่านมา เพราะโลกปัจจุบันเป็นโลกที่เปลี่ยนไป ทั้งด้านวัตถุ วิทยาการ เทคโนโลยี และความนึกคิด แต่การอ่านหนังสือของคนไทยเป็นกิจกรรมที่ไม่แพร่หลายตลอดจนไม่เห็นความสำคัญของการอ่านเมื่อเทียบกับความเพลิดเพลินจากการได้ฟังได้รับรู้เรื่องราวต่างๆ จากโทรทัศน์ หรือสื่ออื่น ๆ ถ้าจะให้การอ่านหนังสือเกิดเป็นนิสัย จำเป็นต้องปลูกฝังและชักชวนให้เกิดความสนใจ นอกจากนี้บางคนเข้าใจผิดว่าการที่เด็กจะชอบอ่านหนังสือหรือไม่ชอบอ่านหนังสือนั้นเป็นเรื่องธรรมชาติของเด็กแต่ละคน ไม่สามารถปลูกฝังได้ เมื่อเริ่มเรียนหนังสือก็ถูกปลูกฝังให้อ่านแต่หนังสือเรียน และทำการบ้านที่ครูทุกคนมอบหมายในแต่ละวันโดยไม่ได้

มีการวางแผนร่วมกัน เด็กจึงรู้สึกเบื่อหน่ายหนังสือจนกลายเป็นนิสัย จะอ่านหนังสือต่อเมื่ออยู่ในห้องเรียนเท่านั้น การอ่านหนังสือให้เด็กเล็กๆ ฟังจึงเป็นสิ่งที่คนไม่ค่อยพูดถึงมากนัก ผู้ใหญ่มักเชื่อว่าหนังสือไม่มีประโยชน์สำหรับเด็กที่ยังอ่านหนังสือไม่ออกและเมื่อถึงวันที่เด็กๆ เข้าโรงเรียน วันที่คุณครูสอนให้อ่านหนังสือ ผู้ใหญ่ก็อยากให้เด็กเป็นคนที่รักการอ่านหนังสือแต่ก็สายเกินไป ปัญหาใหญ่จึงไม่ใช่เรื่องของคนไม่รู้หนังสือ แต่เป็นเรื่องของคนไม่รักหนังสือ และไม่อ่านหนังสือ

การที่พ่อแม่ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่านให้กับลูก เด็กก็จะเกิดการซึมซับแบบอย่างไปสู่การปฏิบัติในการอ่านเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับการค้นพบใหม่ในทางประสาทวิทยา นั่นคือการค้นพบเซลล์กระจกเงาในสมองของมนุษย์ ซึ่งการค้นพบนี้ทำให้เรารู้ว่า วิธีเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดของมนุษย์คือการเรียนรู้ด้วยการเลียนแบบพฤติกรรมทางสังคม ทักษะทางสังคม ทักษะทางภาษา ทักษะทางอาชีพ หรือแม้แต่รวมถึงการที่พ่อแม่ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่านให้กับเด็ก เด็กก็จะซึมซับเอาแบบอย่างนั้น (อดุลย์ เพชรสังหาร. 2552) พ่อแม่สามารถช่วยให้ลูกได้เรียนรู้และพัฒนาการอ่าน รวมถึง สร้างฐานรากในจิตสำนึกของเด็กให้รักการอ่าน และจะนำไปสู่การอ่านที่มีประสิทธิผลต่อไปในอนาคต (Monique Se'ne'chal ; Luara & Young. 2008 : 880 ; อดุลย์ เพชรสังหาร. 2552 ; Sujin Butdisuwan. 2010 : ออนไลน์; ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. 2553 : ออนไลน์) การกระตุ้นให้เด็กไทยสนใจการอ่านหนังสือและส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตั้งแต่ระดับปฐมวัย จึงเป็นสิ่งที่ต้องกระทำอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
2. เพื่อพัฒนารูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
4. เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

วิธีการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครอง ของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1-2 โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยกำหนดความเป็นตัวแทนของประชากรจากการกระจายกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ได้แก่ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพเกษตรกร อาชีพค้าขาย และประกอบธุรกิจส่วนตัว อื่นๆ รวมจำนวน 10 ครอบครัว ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. เป็นกลุ่มครอบครัวจากแต่ละอาชีพยินดีและสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้
2. เป็นครอบครัวที่ผู้ปกครองของเด็กสำเร็จการศึกษาอย่างต่ำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการอ่านและเขียนหนังสือภาษาไทยได้เป็นอย่างดี
3. ครอบครัวมีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบการพัฒนาตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการวิจัย เป็นเวลา 10 สัปดาห์

วิธีดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) การดำเนินการวิจัย แบ่งขั้นตอนการดำเนินการเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็ก เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบ วิธีการที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมการอ่านโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ตลอดจนแนวคิดที่เหมาะสมสำหรับนำมาในการสร้างรูปแบบ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ศึกษา มีดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างรูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 2) การอ่านและวิธีการส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก 3) การส่งเสริมการอ่านโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่านโดยการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองโดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างรูปแบบ

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบ โดยประมวลข้อมูลจากการดำเนินการในระยะที่ 1 มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างรูปแบบ กำหนดขั้นตอนการดำเนินการ 3 ขั้น มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 การจัดทำโครงร่างของรูปแบบ/ออกแบบรูปแบบ

ออกแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ออกแบบเป็นรูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง HUG Model

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ

ตรวจสอบคุณภาพของเอกสารรูปแบบ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของร่างรูปแบบ ทั้งในด้านองค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบว่ามีความสอดคล้อง เหมาะสม ครบคลุม และถูกต้องตามหลักการสร้างรูปแบบหรือไม่ เพียงใด ภาษาที่ใช้สามารถสื่อให้เข้าใจและมีความชัดเจนในการนำไปสู่การปฏิบัติหรือไม่ รูปแบบที่สร้างขึ้นเหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ และสามารถสนองความต้องการของสังคมและผู้เรียนมากน้อยเพียงใด

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ

1) ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ โดยกำหนดให้แต่ละครอบครัวปฏิบัติตามกิจกรรมตามที่ระบุไว้ในเนื้อหาแต่ละหน่วยของรูปแบบพร้อมทั้งใช้สื่อ/อุปกรณ์ที่ผู้วิจัยจัดเตรียมให้ เนื้อหา 1 หน่วย กำหนดเวลาดำเนินการ 1 สัปดาห์ ใช้เวลาวันละ 20 นาที สำหรับเวลาที่จะดำเนินการให้ขึ้นอยู่กับความสะดวกของแต่ละครอบครัว ในระหว่างทำการทดลอง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยร่วมสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) ซึ่งเป็นการสังเกตที่ผู้วิจัยเฝ้าสังเกตอยู่ภายนอกไม่เข้าไปร่วมในกิจกรรมที่ทำอยู่ (สุภางค์ จันทวานิช. 2551 : 48) พร้อมจดบันทึกสิ่งที่พบจากการทดลอง และพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครอง นำมาสร้างข้อสรุปเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบการยืนยันประสิทธิภาพรูปแบบ การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมนี้กำหนดการดำเนินการในสัปดาห์ที่ 4 สัปดาห์ที่ 7 และสัปดาห์ที่ 10

2) ทำการประเมินลักษณะนิสัยรักการอ่านหลังการทดลองและสอบถามความพึงพอใจพฤติกรรมหรือการกระทำของเด็กปฐมวัยที่แสดงออกถึงการชอบอ่านหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือสื่อต่างๆ เห็นความสำคัญของการอ่าน เห็นความจำเป็นของการอ่าน หรือมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการอ่านอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้แบบวัดนิสัยรักการอ่านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ระยะที่ 4 การประเมินและปรับปรุงรูปแบบ โดยประเมินและปรับปรุงรูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง จากการสนทนาซักถามและการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ 1) คู่มือการจัดกิจกรรมตามรูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 2) แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 3) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มผู้ปกครอง 4) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญถึงแนวทางการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็กปฐมวัย 5) แบบประเมินนิสัยรักการอ่านของเด็กปฐมวัย 6) แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ปกครองในการใช้รูปแบบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยสถิติพื้นฐาน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า การอ่านเป็นกุญแจสำคัญของการแสวงหาความรู้ บุคคลสำเร็จในชีวิตเพราะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่าน ผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญในการเป็นแบบอย่างการอ่านภายในครอบครัว เพราะธรรมชาติของเด็กชอบเลียนแบบผู้ใหญ่โดยเฉพาะพ่อแม่หรือผู้ปกครองซึ่งเป็นบุคคลที่เด็กรักและคุ้นเคย การส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านจะต้องได้รับการปลูกฝังมาแต่เยาว์วัยจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยประยุกต์ใช้แนวคิด ทฤษฎีสำคัญได้แก่ ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ทฤษฎีความคาดหวังของวูม ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีเซลล์กระเจงกา ทฤษฎีการจูงใจ และทฤษฎีการเสริมแรง

2. ผลการสร้างรูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องและเหมาะสมตามหลักการพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบคือ 1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการ ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐาน 3) วัตถุประสงค์ 4) กระบวนการจัดกิจกรรม 5) บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง 6) การประเมินความสำเร็จ มีการนำรูปแบบไปใช้โดยกระบวนการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย 3 ชั้น คือ ชั้น H (Harmony) ครอบครัวอ่อนรักสามัคคี ชั้น U (Utility) มีบรรยากาศน่าสนใจ ชั้น G (Grow) ปลูกปั้นนิสัยรักการอ่าน

3. ผลการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง พบว่า เด็กมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมการอ่านที่สูงขึ้นจากเมื่อเริ่มต้นจนเสร็จสิ้นการทดลองใช้รูปแบบ ผลการเปรียบเทียบคะแนนความก้าวหน้าระดับพฤติกรรมการอ่านของเด็กปฐมวัยเมื่อเริ่มการทดลองในสัปดาห์ที่ 1 สัปดาห์ที่ 4 สัปดาห์ที่ 7 สัปดาห์ที่ 10 มีแนวโน้มสูงขึ้นและเด็กแสดงพฤติกรรมการอ่านตามตัวบ่งชี้การมีนิสัยรักการอ่าน ในระดับเป็นประจำ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการใช้รูปแบบในครั้งนี้

4. ผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง พบว่า รูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีความสมบูรณ์ขึ้นภายหลังการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

อภิปรายผล

การพัฒนาารูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนาภายใต้ข้อมูลจากการศึกษากรอบแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จนกระทั่งได้รูปแบบฉบับร่างที่ผ่านการประเมินความเหมาะสมและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้และใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบ แล้วนำผลที่ได้จากการใช้จริงไปพิจารณาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้มีความถูกต้องและ

สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งผลการวิจัยโดยรวมพบว่า รูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สามารถนำไปปรับใช้ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองให้บรรลุผลได้ โดยมีประเด็นการอภิปรายผลในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานเอกสารและข้อมูลพื้นฐานบุคคล สามารถกำหนดเป็นนิยาม นิสัยรักการอ่านของเด็ก หมายถึง การอ่านหนังสือทุกประเภท อ่านได้ทุกโอกาส อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอด้วยความพึงพอใจ อ่านจนกลายเป็นพฤติกรรมที่เคยชินจนติดเป็นนิสัย ดังนั้น การที่จะทำให้เด็กมีพฤติกรรมรักการอ่านนั้น ผู้ใหญ่ที่เป็นทั้งพ่อแม่ ครู ผู้ปกครองหรือชุมชนจะต้องช่วยกันส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กมีพฤติกรรมดังที่กล่าวไว้ข้างต้น เป็นพฤติกรรมสำคัญและเป็นพื้นฐานของนิสัยรักการอ่านเมื่อเขาโตเป็นผู้ใหญ่ (ทวิศักดิ์ เดชาเลิศ. 2528 : 7 ; ผุสดี ภูอินทร์. 2529 : 58 ; ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์. 2538 : 34 ; อุทัย ตุลเกษม. 2543 : 3 ; ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2545 : 2 ; ไพพรรณ อินทนิล. 2546 : 3 ; ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์. 2536 : 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านย่อมต้องมีทั้งปัจจัยภายในและภายนอกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ปัจจัยที่ส่งเสริมการอ่าน ประกอบด้วย สติปัญญา วุฒิภาวะและความพร้อมของเด็ก แรงจูงใจทั้งภายในและภายนอก ที่ได้มาจากพ่อแม่ ครู และเพื่อนๆ สภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง สภาพอารมณ์ที่พร้อมต่อการอ่าน สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่สร้างให้เด็กเกิดความสนใจการอ่าน รวมถึงการจัดโปรแกรมการอ่านโดยผู้เชี่ยวชาญ (สุพจน์ พันธนิยะ. 2535 : 8 ; อ่างอิง สมิทธิ์และจอนันต์ Smith & Johnson. 1976 : 20-27) ปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านมีหลากหลายปัจจัย ได้แก่ ระดับสติปัญญา แรงจูงใจ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ครอบครัวและสื่อมวลชน แม้ทุกปัจจัยล้วนแล้วแต่ส่งผลต่อการอ่านของเด็ก บ้านหรือครอบครัว เป็นสถาบันที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการสร้างนิสัยรักการอ่าน ได้แก่ ให้ความรักความอบอุ่น ทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่างๆ กับลูกเช่น เล่านิทาน เล่าเรื่องหนังสือ อ่านหนังสือให้ลูกฟัง การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านเป็นสิ่งที่ควรกระทำและทำอย่างมีขั้นตอน โดยเริ่มจากพ่อแม่ ผู้ปกครองต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก โดยจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับเด็กไว้ที่บ้าน สนทนาเรื่องหนังสือกับเด็ก สอนและกระตุ้นให้สมาชิกในบ้านรู้จักหาคำตอบจากหนังสือและให้หนังสือเป็นของขวัญแก่สมาชิกในครอบครัว ส่วนโรงเรียนจำเป็นต้องมีห้องสมุดที่น่าสนใจ นำเข้าไปอ่านหนังสือ ครูบรรณารักษ์ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่างๆ ทำให้เด็กอยากเข้าไปอ่านหนังสือและร่วมกิจกรรมการอ่าน เช่น การเล่านิทาน การจัดนิทรรศการ การแข่งขันตอบปัญหา โต้ว่าที แสดงละคร สนทนาเรื่องหนังสือ ซึ่งทั้งบ้าน โรงเรียน และชุมชนควรร่วมมือกันส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านแก่เด็กการใช้ตัวแบบในการส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านหรือนิสัยรักการอ่านนั้น สิ่งที่มีเหตุผลและเหมาะสมเพราะเด็กๆ จะไม่อ่านหนังสือด้วยตนเอง และไม่มีแนวโน้มจะตระหนักถึงคุณค่าของการอ่าน ยกเว้นว่าพวกเขาจะเห็นคนอื่นๆ อ่าน (Clark et al. 2008 : 13)

ผลการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่นำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองประกอบด้วย ความสำคัญของการอ่าน ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Theory) ทฤษฎีความคาดหวังของวรูม (Vroom) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ทฤษฎีเซลล์กระจกเงา (Mirror Neuron) ทฤษฎีการจูงใจ (Motivation Theory) ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforce Theory) การส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านต้องอาศัยระยะเวลาให้เติบโตไปพร้อมกับตัวเด็ก การที่ลูกจะเกิดนิสัยรักการอ่าน ขึ้นชอบการอ่านมีพฤติกรรมการอ่านจนเป็นนิสัยนั้นจำเป็นต้องส่งเสริมสนับสนุน ให้ลูกเกิดพฤติกรรม การอ่านอย่างสม่ำเสมอ โดยการเชียร์และแชร์ร่วมกับบุคคลอื่น ส่งเสริมจูงใจ กระตุ้น ให้ลูกมีความสุข ความเพลิดเพลินจากการอ่านการอ่านเป็นกุญแจสำคัญของการแสวงหาความรู้ บุคคลสำเร็จในชีวิต เพราะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่าน (Monique Se'ne'chal & Luara Young) พ่อแม่ทุกคนต้องการให้ลูกประสบความสำเร็จโดยอาศัยการอ่านเป็นวิธีแสวงหาความรู้ บ้านหรือครอบครัว

เป็นสถาบันที่สำคัญ อิทธิพลจากครอบครัวส่งผลต่อรูปแบบการอ่านหนังสือภายในครอบครัว การสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กต้องเริ่มที่ผู้ใหญ่ก่อน เพราะธรรมชาติของเด็กชอบเลียนแบบผู้ใหญ่โดยเฉพาะพ่อแม่ซึ่งเป็นบุคคลที่เด็กรักและคุ้นเคย (Victor H. Vroom ; Albert Bandura ; Giacomo Rizzolatti and Laila Craighero) เพราะภายในสมองของคนเรามีเซลล์ชนิดหนึ่งซึ่งต่อมาพวกเขาตั้งชื่อมันว่า เซลล์กระจกเงา (Mirror Neuron) และเซลล์เหล่านี้คือกลไกสำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมดังที่กล่าวข้างต้น (อุดม เพชรสังหาร. 2008 : ออนไลน์)

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการและความสำคัญ 2) แนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน 3) วัตถุประสงค์ 4) กระบวนการจัดกิจกรรม 5) บรรยากาศและสภาพแวดล้อม 6) บทบาททางสังคม 7) การประเมินผลความสำเร็จ ทั้งนี้ได้สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 H (Harmony) ครอบครัวอ่อนรักสามัคคี ครอบครัวหรือครัวเรือนเป็นสถาบันที่สำคัญ การแสดงออกถึงความรักสามัคคี ความพร้อมเพรียงกันของคนในครอบครัวจะส่งผลต่อรูปแบบการอ่านหนังสือภายในครอบครัว ขั้นตอนที่ 2 U (Utility) มีบรรยากาศน่าสนใจ พ่อแม่ต้องสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการอ่าน โดยการจัดเตรียมบรรยากาศและสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการอ่าน รวมถึงทรัพยากรทั้งที่เป็นหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ขั้นตอนที่ 3 G (Growth) ปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน พ่อแม่ต้องสร้างแรงจูงใจ ให้กำลังใจ กระตุ้นให้ลูกแสดงพฤติกรรมที่พึงพอใจในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ โดยการเชียร์และแชร์ร่วมกับบุคคลอื่น ให้ลูกเติบโตพร้อมด้วยนิสัยรักการอ่าน ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นทั้ง 7 องค์ประกอบ มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$ และ $S.D. = 0.79$) ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผู้ปกครองผ่านการประชุมอบรมได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการเล่านิทานจากการร่วมกิจกรรมค่ายเครือข่ายครอบครัวรักการอ่าน ที่ได้จัดประชุมอบรมโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เทคนิควิธีการเล่านิทานจากหนังสือให้เด็กฟัง ผู้ปกครองครอบครัวเครือข่ายรักการอ่านได้นำไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาจาก การสัมภาษณ์ผู้ปกครอง พบว่า กิจกรรมการอ่านโดยผู้ปกครองนั้น เด็กปฐมวัยทั้งหมดสนใจการเล่านิทานจากหนังสือมาก และเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ชอบฟังการเล่านิทานจากหนังสือมาก ตลอดทั้งผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่มผู้ปกครอง พบว่า กิจกรรมการอ่าน การเล่านิทานจากหนังสือ เป็นการพัฒนาการอ่านของเด็กปฐมวัยที่เด็กปฐมวัยให้ความสนใจฟังการเล่านิทานจากหนังสือ โดยนั่งฟังอย่างสนใจ อยากดูภาพ อยากให้เล่าตามภาพที่เห็น และมีคำถามจากเรื่องที่เล่า ซึ่งสอดคล้องกับพิรุณ อนุวัชศิริวงศ์ และถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ (2553 : 9-10) และวรนาท รักสกุลไทย (2555 : 6)

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบ การจัดกิจกรรมตามรูปแบบ แบ่งขั้นตอนการจัดกิจกรรม ออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 H (Harmony) ครอบครัวอ่อนรักสามัคคี ครอบครัวหรือครัวเรือนเป็นสถาบันที่สำคัญ การแสดงออกถึงความรักสามัคคี ความพร้อมเพรียงกันของคนในครอบครัวจะส่งผลต่อรูปแบบการอ่านหนังสือภายในครอบครัว การอ่านหนังสือที่สามารถอ่านได้ง่ายภายในครอบครัว และทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้สิ่งที่อยู่รอบตัวมีส่วนช่วยในการวางรากฐานของการสร้างนิสัยรักการอ่าน พ่อแม่ทุกคนย่อมรักลูกอยากให้ลูกมีความสำเร็จในชีวิต โดยการเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่านตั้งแต่วัยเยาว์ เช่นเดียวกับผู้นำหลายคนที่มีประวัติตอนเด็กมีนิสัยรักการอ่าน สอดคล้องกับทฤษฎีความคาดหวังของ Victor H. Vroom ที่ได้อภิปรายถึงวิธีการที่บุคคลได้รับการกระตุ้นให้ทำสิ่งซึ่งสามารถบรรลุเป้าหมาย (อ้างถึงในเรียม ศรีทอง. 2542) ขั้นตอนที่ 2 U (Utility) มีบรรยากาศน่าสนใจ พ่อแม่ต้องสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการอ่าน โดยการจัดเตรียมบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการอ่านหยิบยื่นให้แก่ลูก ได้แก่ ทรัพยากรทั้งที่

เป็นหนังสือ สื่อ สิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเตรียมสถานที่ อาจเป็นมุมน้กอ่านในบ้าน มุมสบายๆ หรือ แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ที่เหมาะแก่การอ่านหนังสือร่วมกันกับลูก และที่สำคัญคือเวลา เพราะการที่พ่อแม่มีเวลาและ โอกาสอ่านหนังสือร่วมกันกับลูกเพียงวันละ 10-20 นาที จะช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดี ความรักความอบอุ่น ระหว่างกัน การเสริมแรงและจูงใจจะช่วยให้ลูกอยากอ่านหนังสือบ่อยๆ อย่างมีความสุขสอดคล้องกับความต้องการของมาสโลว์ได้รับความสนใจและประยุกต์ใช้ภายในสภาพแวดล้อมขององค์การซึ่งตามแนวความคิดของมาสโลว์ (ฎารณีย์ แผนสมบุรณ์. 2548) ขั้นตอนที่ 3 G (Growth) ปลูกปั้นนิสัยรักการอ่าน พ่อแม่ส่งเสริม สนับสนุนให้ลูกเกิดพฤติกรรมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ โดยการเชียร์และแชร์ร่วมกับบุคคลอื่น ต้องส่งเสริม จูงใจ กระตุ้น ให้ลูกมีนิสัยรักการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน เกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญ และความจำเป็นของการอ่านพยายามพัฒนาการอ่านของตนจนเป็นนิสัย จนสามารถแสวงหาความรู้จาก การอ่านได้ สอดคล้องกับ การจูงใจ (Motivation) เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาที่เกิดการเริ่มต้น (Initiate, Starting) ชักนำ (Directing และการค้ำจุนพฤติกรรม (Sustain, Maintaining) เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ทางด้านร่างกายหรือจิตใจเป็นพลังกระตุ้นให้มนุษย์ได้แสดงพฤติกรรมการทำงานให้มุ่งสู่เป้าหมายหรือหลีกเลี่ยงจากภาวะที่ไม่พึงปรารถนา ซึ่งการจะเกิดการจูงใจได้นั้นต้องอาศัย แรงจูงใจ (Motive) (เรียม ศรีทอง. 2542 : 8 ; สมยศ นาวิการ. 2543 : 21 ; สุรางค์ ไคว้ตระกูล. 2544 : 17) ส่วนผลการประเมินลักษณะนิสัยรักการอ่าน โดยวัดพฤติกรรมการอ่านตามตัวบ่งชี้มีนิสัยรักการอ่านในสัปดาห์ที่ 1 โดยรวมมีการปฏิบัติบางครั้ง สัปดาห์ที่ 4 โดยรวมมีการปฏิบัติบ่อยครั้ง สัปดาห์ที่ 7 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่เป็นประจำ และสัปดาห์ที่ 10 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการอ่านโดยศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบ ดูได้จากค่าเฉลี่ยการปฏิบัติที่สูงขึ้นจากเริ่มทดลองรูปแบบในสัปดาห์ที่ 1 สัปดาห์ที่ 4 สัปดาห์ที่ 7 สัปดาห์ที่ 10 พบว่าเด็กปฐมวัยมีระดับการปฏิบัติสม่ำเสมอและมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นทุกสัปดาห์ อาจเนื่องมาจากการดำเนินการ จัดกิจกรรมได้ดำเนินการตามคู่มือการใช้รูปแบบอย่างชัดเจน ทั้งยังผู้ใช้รูปแบบมีความตั้งใจจริงที่จะพัฒนาบุตร หลานของตน ประกอบกับการได้รับคำแนะนำเมื่อมีปัญหา

ตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงรูปแบบ

การประเมินและปรับปรุงรูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง จากการสนทนาซักถามและการจัดสัมมนาอิงผู้ทรงคุณวุฒิประมวลผลการประเมินและติดตามการใช้รูปแบบ สรุปได้ดังนี้

การจัดกิจกรรมควรเปิดโอกาสให้สมาชิกในครอบครัวได้รับทราบแนวทางการจัดกิจกรรม เพื่อจะได้ทำความเข้าใจตรงกัน เด็กปฐมวัยมีความสนใจในระยะสั้น พ่อแม่ต้องให้ความสำคัญ การจัดหนังสือภาพ หนังสือนิทาน สื่อทางภาษาอื่นๆ จะสามารถช่วยตอบสนองความต้องการอ่านของเด็กได้ ทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูควรได้มีโอกาสร่วมสังเกตพฤติกรรมการอ่านของเด็ก เพื่อให้เด็กที่ได้รับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมี พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ความสำเร็จ สอดคล้องกับ Crowae (2000 : Abstract) ศึกษาการติดต่อสื่อสารระหว่าง โรงเรียนกับผู้ปกครองเพื่อเป็นเครื่องมือให้ความช่วยเหลือ ในการเรียนของเด็กอย่างมีคุณภาพ โดยได้ทดลอง ศึกษาการติดต่อสื่อสารระหว่างพ่อแม่กับโรงเรียน จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ กลุ่มพ่อแม่ที่มีรายได้น้อย กับกลุ่มพ่อแม่ที่มีรายได้สูง พบว่า การติดต่อสื่อสาร ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสำเร็จทางการเรียนสูงขึ้นทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย การแสดงออกเพิ่มศักยภาพด้านต่างๆ ของนักเรียน เช่น ด้านสังคม การร่วมมือกับทางโรงเรียน เปิดโอกาสให้พ่อแม่ได้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการ พัฒนาการเรียนของลูก และ Tyree (1986 : 1182) ศึกษาถึงการพัฒนาทักษะของผู้ปกครองในการอบรม เลี้ยงดูเด็ก 3-5 ปี ในด้านการพัฒนาทางภาษา อารมณ์ สังคมและการเคลื่อนไหวร่างกาย ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่ได้รับความรู้จะส่งผลดีต่อวิธีการในการแก้ปัญหาเด็กมากกว่าเด็กที่ผู้ปกครองไม่ได้รับความรู้

การอบรมเลี้ยงดูเด็กจึงไม่ใช่หน้าที่ครูเพียงฝ่ายเดียว หากผู้ปกครองได้รับการอบรมศึกษาจะทำให้การดูแลบุตรหลานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นสอดคล้องกับ Dicker (1993 ; อ้างถึงในเจนจิรา คงสุข. 2540 : 46) ศึกษาถึงความต้องการในการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่ด้อยโอกาส และศึกษารูปแบบของการฝึกอบรมผู้ปกครอง จากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการเรียนรู้ในเรื่องการให้การเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 นิสัยรักการอ่าน เป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาส่งเสริมได้เริ่มจากเด็กปฐมวัย ดังนั้น ผู้รับผิดชอบในการอบรมเลี้ยงดูและจัดการศึกษาปฐมวัย ควรได้กำหนดนโยบายและแนวทางการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย ด้วยการให้ความรู้และการปฏิบัติแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง

1.2 สถานศึกษาที่ใช้รูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ควรมีการจัดทำคู่มือครูสำหรับรูปแบบการจัดกิจกรรม ครูปฐมวัยสามารถศึกษาและเข้าใจง่าย อีกทั้งมีการกำหนดแนวทางการฝึกอบรมครูปฐมวัยทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมให้แก่ผู้ปกครองได้

2. ข้อเสนอแนะในการใช้รูปแบบ

2.1 ครูปฐมวัยและผู้ปกครองควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบส่งเสริม นิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง อย่างละเอียด ให้ครบทุกขั้นตอน และอาจมีการขยายผลความรู้ความเข้าใจไปสู่ครูปฐมวัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2.2 ครูปฐมวัยและผู้ปกครองต้องฝึกเทคนิคการเล่านิทาน การใช้คำถาม เทคนิคการกระตุ้นความสนใจของเด็ก

2.3 การจัดสื่อและสภาพแวดล้อมต้องมีการปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่องให้กระตุ้นและสร้างแรงจูงใจกับเด็ก เพื่อให้เกิดนิสัยรักการอ่าน

2.4 ครูปฐมวัยสามารถนำรูปแบบส่งเสริม นิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ไปสู่การทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัยได้

2.6 ควรมีการใช้รูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

3. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรทำการศึกษาผลการใช้รูปแบบส่งเสริม นิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ที่มีต่อพัฒนาการด้านอื่นๆ ของเด็กปฐมวัย

3.2 ควรทำการศึกษาและพัฒนาแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะทุกๆ ด้าน สำหรับเด็กปฐมวัยโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง

3.3 ควรมีการทำการศึกษาวิจัยเพื่อติดตามเด็กกลุ่มเป้าหมายว่าการมีนิสัยรักการอ่าน ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านของเด็กอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. **วรรณกรรมสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์, 2545.
- ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ. **องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2528.
- ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. **8 วิธีส่งเสริมเด็กไทยรักการอ่าน**. www.manager online. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2553.
- พิรุณ อนุวัชศิริวงศ์ และถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์. **การ์ตูน มหัศจรรย์แห่งการพัฒนาสมองและการอ่าน**. กรุงเทพฯ : สถาบันการ์ตูนไทย มูลนิธิเด็ก, 2553.
- ไพพรรณ อินทนิล. **การส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพฯ : ชลบุรีการพิมพ์, 2546.
- ผุสดี ภูอินทร์. **การพัฒนาทักษะการอ่านระดับประถมศึกษาใน เอกสารการสอน ชุดวิชาการสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย หน่วยที่ 1-8)**. พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.
- ศรีรัตน์ เจิงกลิ่นจันทร์. **การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2538.
- สุพจน์ พันธุ์นิยม. **การส่งเสริมการอ่านโดยการใช้ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการอ่านในนักเรียนชั้นประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พฤติกรรมศาสตร์) สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.
- อดุลย์ เพชรสังหาร. **วัฒนธรรมเลี้ยงลูกด้วยหนังสือ : วัฒนธรรมสร้างชาติ**. นิตยสารรักลูก. 29 (315) เมษายน 2552.
- อุทัย ดุลเกษม. **ศึกษาเรียนรู้**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสตรี-สฤชดีวงศ์, 2543.
- อุทัย บุญประเสริฐ. **หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : เอส ดี เพรส, 2546.
- Clark, C. **Britain's next top model**. London: National Literacy Trust, 2008.
- Monique Se'ne'chal ; & Luara Young. "The Effect of Family Literacy Interventions on Children's Acquisition of Reading From Kindergarten to Grade 3 : A Meta-Analytic Review", **Review of Educational Research**. 78 (4) : 880-897, 2008.
- Smith, Richard J. and Johnson, Date. **Teaching Children to Read**. New York : Addison – Wesley Publishing, 1976.
- Sujin Butdisuwan. **Promoting Quality of Life Through Family Reading**. The 4th International Postgraduate Research Colloquium : IPRC Proceeding 19th-20th June 2007. Bangkok : Srinakharinwirot University, 2007.